

Esélyegyenlőségi felmérés, hatáselemzés

2010.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek elnyerjen részvételét az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Arló Nagyközség Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játsszanak, el segítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A HEP helyzetelemzés részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét el segítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlőségi bánásmód érdekében.

- szolidáris, összetartó társadalom (faluközösség) megteremtése, az esélyegyenlőség biztosításával, a hátrányos megkülönböztetés visszaszorításával, a társadalmi szakadék megszüntetésével,
- oktatási – szociális – egészségügyi és foglalkoztatási célok összehangolása
- gazdasági területen a minimális forráshoz jutáshoz való jog biztosítása
- közszolgáltatásokhoz, juttatásokhoz való hozzájutás egyenlőségi biztosítása

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszerek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk, aktualizáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

- **Költségvetési koncepció** (az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § alapján) **98/2012. (XI.30.) önkormányzati határozat** (intézmények akadálymentesítése)
- **A 11/2008. (III.31.) önkormányzati rendelet (településrendezési terv) és 36/2008. (III.28.) számú határozat** fogalmazza meg a település fejlesztésére vonatkozó elírásokat, terveket az alábbiak szerint:
 - **Településfejlesztési stratégia** – A településfejlesztési stratégiájáról, a fenntartható fejlődésről a képviselő-testület **9/2001. (II.23.) számú** határozatával döntött Agenda21 címmel.
 - **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el.
 - **Településszerkezeti terv:** Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges szakmai infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti terv 2007-ben készült el, felülvizsgálata 2017-ben várható.
 - **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti- és társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszereknek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

A fogyatékkal élők helyzetének, illetve a velük szembeni hátrányos megkülönböztetés tilalmának vizsgálatakor azt kell pontosítani, hogy mit értünk „fogyatékos” alatt. A fogalmat illetően két megközelítés létezik. Az elterjedtebb, orvosi megközelítés szerint a fogyatékoság valamely olyan testi, vagy szellemi képesség károsodása, amely képességgel mások egy elfogadott norma szerinti mértékben rendelkeznek. Ez a definíció azonban kizárólag az egyénből indul

ki, és helyzetét elszigetelten kezeli. Ezzel szemben a szociális, vagy társadalmi megközelítés egy adott szituációban, környezetben értelmezi a fogyatékoságot, és tekintettel van azokra a tényezőkre, amelyek ahhoz vezetnek, hogy egy ember valóban fogyatékosá válnon. Ennek a szemléletnek a lényege, hogy egy képesség károsodása önmagában még nem számít fogyatékoságnak, azzá csak a társadalom hozzáállása teszi. A testi, vagy szellemi hátrányból még nem fakad közvetlenül társadalmi hátrány is, ez egyedül abból fakad, hogy a társadalom a sérült embert kezeli és ahogyan hozzá viszonyul. Pld. a mozgási képesség korlátozottsága ugyan valóban egy ember képességeivel kapcsolatos személyes tény, az azonban, hogyha **a mozgásukban korlátozott emberek számára nem gondoskodnak olyan kiegészítő eszközökről**, amelyek segítségével bejuthatnak középületekbe (pld. rámpák), akkor már a társadalmi környezettel összefüggő tényről beszélünk.

Általánosságban elmondható, hogy mindenféle károsodás az egyénnel kapcsolatos tény, ám az olyan foglalkoztatáspolitikák, amelyek következtében aránytalanul kevés sérült emberrel találkozhatunk a különböző munkahelyeken annak ellenére, hogy ezek az emberek képesek lennének ellátni számos munkakört, a társadalmi környezettel kapcsolatos tény.

A fogyatékoság meghatározása valójában a fogyatékosok jogainak, megítélésével kapcsolatos elvekről szól: nehezen érthető el, hogy a nem sérült emberek közössége felelősséget viseljen a fogyatékosok helyzetének javításáért, ha abból a felfogásból indulunk ki, hogy a fogyatékosághoz csak az érintetteknek van köze.

Passzív diszkriminációt jelentene a fogyatékosokkal szemben, ha a társadalmi környezet semmit nem tesz azért, hogy a fogyatékosok számára ne lépjön akadályok a megvalósulásuk útjában.

Valódi egyenlőség csak akkor lehetséges, ha az egyenlő jogok birtoklásán túl az emberek egyenlő kiindulópontból is léphetnek be az életbe.

Felmérés

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhet meg.

év	védelemben vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelemben vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	33	3	1060
2009	13	22	1102
2010	16	16	1063
2011	41	8	1048
2012	29	24	1089
2013	N.A.	N.A.	N.A.

2014	N.A.	N.A.	N.A.
2015	N.A.	N.A.	N.A.
2016	N.A.	N.A.	N.A.
2017	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség kiskorú, fiatalkorú gyermekeit, illetve a veszélyeztetett gyermekek számát megfigyelve megállapítható, hogy településünkön nagyon magas a veszélyeztetett gyermekek száma.

, ..

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

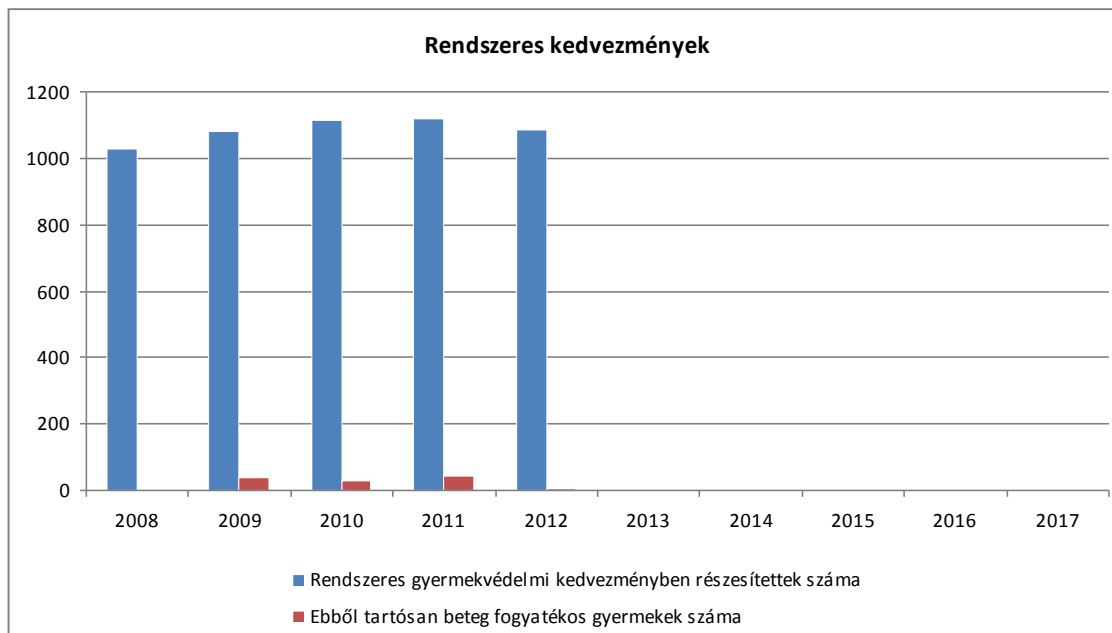
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	1029	N.A.	0	0	0
2009	1079	36	0	0	0
2010	1112	27	0	0	0
2011	1121	42	0	0	0
2012	1084	5	0	0	0
2013	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
2014	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
2015	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
2016	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
2017	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg.

Nagyon magas a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma. Kiegészítő és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény kifizetésére az Önkormányzatnak nincs anyagi lehetősége.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet , valamint fogyatékossgal él gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) véd n i ellátás

A gyermekek egészségügyi sz része biztosított, részben a véd n i hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodákban, általános iskolánkban zajló sz r programok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

A véd n k családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy meger sít beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

A fogyatékkal él k helyzete, esélyegyenl sége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelent s mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetve a kommunikációjában számottev en korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során..

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal él ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékossgáttípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %.A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoportot alkotják. Jelent sen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgban szenved k aránya.

A településen fogyatékkal él kre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhet statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal él k lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetér l.

A fogyatékkal él emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, m ködtetése, hogy egyenl esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és

egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehet ségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató el ítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetükt l, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelent sebb.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történ fizikai akadálymentesített helyszínen érhet ek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelő en új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma még nem megfelelő . Az Önkormányzat tulajdonában lév járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

A Polgármesteri Hivatal teljes kör akadálymentesítése Eu-s elnyert támogatásból 10 millió Ft-ból megtörtént.

Ma már kötelez en, jogszabályban el írt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenl esély hozzáférés szempontrendszere.

,

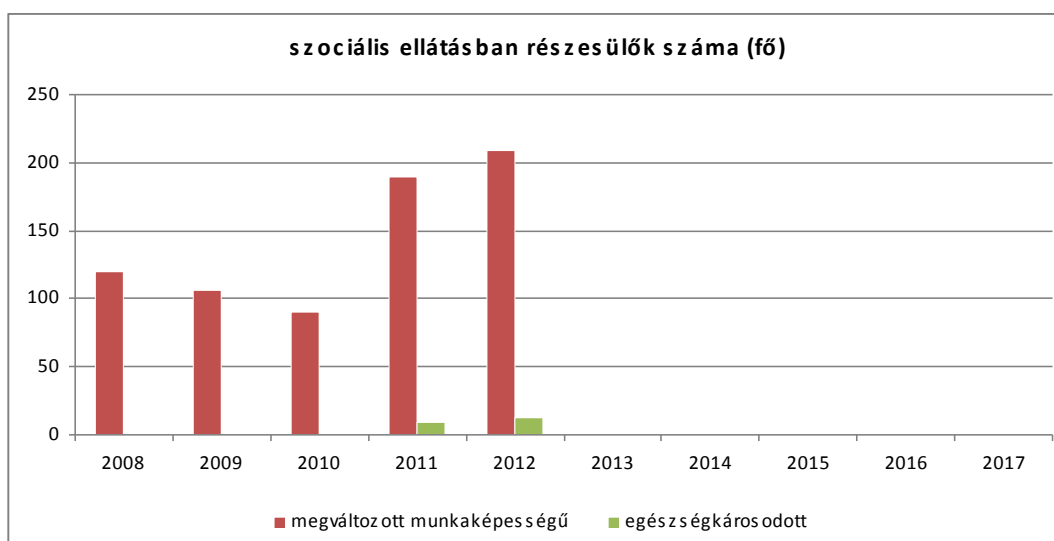
.

Megváltozott munkaképesség személyek szociális ellátásaiban részesül k száma

év	megváltozott munkaképesség személyek ellátásaiban részesül k száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesül k száma
2008	120	N.A.
2009	106	N.A.
2010	90	N.A.
2011	189	9
2012	209	13
2013	N.A.	N.A.
2014	N.A.	N.A.
2015	N.A.	N.A.
2016	N.A.	N.A.
2017	N.A.	N.A.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességük ellátásában részesülők száma a jogszabályi előírások szigorítása ellenére nőtt. Majdnem 60 %-kal magasabb 2012-ben ezen ellátottak száma, mint 2008-ban.

A településen fogyatékossgal élők személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élők munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Ftt. 57/B §.)

Kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek a vonzáskörzetben sem.

Probléma továbbá, hogy nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Elfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossgal élők száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást.

7.1.4. táblázat - A településen él fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

<i>Megnevezés</i>	<i>Állami/önkormányzati</i>			<i>Egyházi</i>			<i>Civil</i>		
	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
étkeztetés	62	58	54	0	0	0	0	0	0
házi segítségnyújtás	37	41	35	0	0	0	0	0	0
jelz rendszeres házi segítségnyújtás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
családsegítés	22	34	32	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0
támogató szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nappali ellátás	9	9	10	0	0	0	0	0	0

Forrás: helyi adatgyjtés,

Településünkön els sorban az önkormányzat által biztosított étkeztést és házi segítségnyújtást veszik igénybe a legtöbben. A szenvedélybetegek részére közösségi ellátás a társulás intézményeiben van lehet ség.

Fogyatékkal él személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná min sítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenl ségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenl ségi program elkészítésének részletes szabályairól

Fogyatékkal él személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhet kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosághoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

Az önkormányzatnak nincs anyagi lehetősége, hogy az állami támogatásokon kívül külön juttatásban részesítse a fogyatékkal élőkét. A mozgáskorlátozottak száma több, mint 400.

1993. évi III. töbény (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	N.A.
Aktív korúak ellátása	N.A.
Rendszeres szociális segély	N.A.
Lakásfenntartási támogatás	5
Ápolási díj	N.A.
Temetési segély	N.A.
Átmeneti segély	N.A.
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság	0
Közgyógyellátás. (a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár)	8
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	3
Rokkantsági járadék	7
Személygépkocsi átalakítási támogatás	1
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	1
Parkolási igazolvány	73

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen magas a mozgáskorlátozottak száma.

A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érthető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségeit a közérdeklődő információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen hátráltató személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetőséget kell tenni a tájékoztató és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A teljes akadálymentesítés önkormányzati nem biztosítható. Egy közepes méretű középület akadálymentesítése is megközelítőleg 10 millió Ft-ba kerül.

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, ezért nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be nem kerültek a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő családjának elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezet sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	N	N	N	N	N	N	N	N	N
	középfok	N	N	N	N	N	N	N	N	N
	felsőfok	N	N	N	N	N	N	N	N	N
egészségügyi intézmények	fekvő beteg ellátás	N	N	N	N	N	N	N	N	N
	járó beteg szakellátás	N	N	N	i	N	N	N	N	N
	alapellátás	N	N	N	N	N	N	N	N	N
kulturális, művelődési intézmények		N	N	N	N	N	N	N	N	N
önkormányzati, közigazgatási intézmény		N	i	i	i	N	i	i	N	N
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		N	N	N	N	N	N	N	N	N
szociális ellátást nyújtó intézmények		N	N	i	i	N	N	N	N	N

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Azokban az intézményekben, ahol még nincs akadálymentesítés, igény esetén ideiglenes rámpát biztosítanak.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A teljes akadálymentesítettség csak a Polgármesteri Hivatalban van készen. Az intézményekben a mozgáskorlátozottak közlekedését tudjuk biztosítani, néhány helyen nem állandó jelleggel, csak kérések alapján mozgatható rámpával.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati intézményeken kívül kevés a munkahely. Az üzletekben általában nem foglalkoztatnak sérült embereket, mivel nem alkalmasak a feladat elvégzésére. .

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák, parkok felújítása során törekszünk az akadálymentesítés biztosítására, de ez els sorban a mozgásában korlátozottakat érinti. .

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs ilyen intézmény, megoldás a településen.

Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igényl fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
<i>ápolást, gondozást nyújtó intézmény</i>	0	0	0
<i>rehabilitációs intézmény</i>	0	0	0
<i>lakóotthon</i>	0	0	0
<i>támogatott lakhatás*</i>	N.A.	N.A.	N.A.
<i>átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza</i>	0	0	0

Forrás: helyi adatgy jítés

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelent sége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esély hozzáférés biztosításának.

Szakellátás – melyet a településen nem tudunk biztosítani - akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában 427 f részesült a településen.

problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakori a veleszületett fogyatékoság	Korai felvilágosítás, szülők vizsgálatokon való részvétel ösztönzése a terhesség idején
A fogyatékoság mértékének megállapítása elhúzódik, a szülők felelőtlen hozzáállása miatt	Korai felkutatás, probléma felismerése, fejlesztési terápia lehetőségeinek ismertetése a szülők részére a védőnői hálózat, az egészségügyi hálózat és a gyermekjóléti szolgálat közreműködésével
Korai fejlesztés és képességek szinten tartásának hiánya	A fejlesztő foglalkozásokhoz való hozzájárás segítése, utaztatás szervezése, szakemberek felkutatása, védőnői hálózat és az egészségügyi hálózat bevonásával
Helyben nem megoldott a speciális fejlesztésük, oktatásuk	Továbbtanulási lehetőségek el segítése, kapcsolatfelvétel a speciális oktatási intézményekkel, család szemléletváltásának el segítése önszorgalmazó csoportok működtetésével
Magas a szakképzetlenség aránya	Munkahelyek kialakítása csökkent munkaképességűek számára a településen, vállalkozások támogatása fogyatékos személyek foglalkoztatása esetén
Foglalkoztatásuk helyben nem megoldott	Felvilágosítás, prevenció a védőnői hálózat bevonásával, folyamatos kapcsolattartás a szociális és egészségügyi intézmények és a család között, szakellátások igénybevételeinek segítése
Cigány lakosság elhanyagoló magatartása	Önszorgalmazó csoportok támogatása, otthon végezhető munka a szülők észére, helyben foglalkoztatás, szupervízió a szülők részére
Fogyatékos gyermek családban nevelésének terhei a családra vonatkozóan	Fogyatékkal élők nappali ellátásának biztosítása
Helyben nem megoldott a napközbeni felügyeletük, ellátásuk.	Pályázati lehetőségek kihasználásával az akadálymentesítés teljessé tétele
Közhasznú épületek akadálymentesítése részleges	Társadalmi elfogadás el segítése programok szervezésével, az elfogadás segítése a csoportos és közösségi szociális munka eszközeivel
Társadalmi elítélések jelenléte, fogyatékosok és őket ápoló családtagok elszigetelődése	

Figyelemmel kell lenni arra, hogy az ügyfelek használják és kihasználják az új körülmények adta lehetőségeket, meg kell őket ismertetni az akadálymentesített épület és az ott elhelyezett eszközök használatával. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű rokkant-nyugdíj, járadék illetve a segély. Ezek az ellátások azonban számukra csak igen szűkös megélhetést biztosítanak.

A tartós egészségügyi problémával, valamint a fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak. Jelenleg az önkormányzat sem tud munkalehetőséget biztosítani számukra, annak ellenére, hogy tudjuk, ez lenne az egyetlen esély arra, hogy munkájukon keresztül a társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat. Pozitívum viszont a jövőre nézve, hogy az Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a prevenció elvére, a fogyatékossgot okozó betegségek, balesetek megelőzésére, a nyugodt, biztonságos élettér kialakítására.

A megkérdezettek tudnak a polgármesteri hivatal akadálymentességéről és használják is azt. Elsősorban a gyermekkocsival érkező kismamák érzik ennek előnyeit, bár településünkön kerekesszékekkel közlekedő is él.

Az esélyegyenlőség megteremtésénél nagyon fontos feladat figyelembe vennünk az idősek, az otthon lévők információshoz való hozzájutásának igényeit is. Erre tekintettel került kialakításra a település honlapja, melyen elérhetőek a hivatal által biztosított közszolgáltatások, megtalálhatóak a rendezvények időpontja, valamint az erről szóló összefoglaló információk is. Ezáltal a lakásukhoz kötött, idős, vagy fogyatékkal élők, valamint a kisgyermekes családok tagjai sem érezhetik magukat kiszorítva a közösségből.

Kevesen érzik fontosnak a középületek akadálymentesítését annak ellenére, hogy ez Uniós elvárás lett az elmúlt években. Valószínűleg azért, mert amíg valaki saját közvetlen környezetében nem tapasztalja meg ennek szükségét, nem is igazán érti, hogy miért lehet ez fontos. Az intézmények akadálymentesítését meg kell oldani, ennek munkálataiba a lakosság is bevonható.

Esélyegyenl ségi felmérés, hatáselemzés Polgármesteri Hivatal akadálymentesítésére 2014.

Figyelembe kell vennünk, hogy az akadálymentesítés fogalma lényeges átalakuláson ment keresztül. 1998-ban az akadálymentesítés alatt els sorban a mozgáskorlátozott emberek hozzáféréseinek, azon belül is az épületbe való bejutásnak, illetve a mellékhelyiségek használhatóságának megteremtését értették.

Fontos továbbá, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybevételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben - be is kell tudni járni, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

A közszolgáltatás akkor hozzáférhet , ha a fizikai megközelítés lehet ségén túl az épületen belüli tájékozódás lehet sége biztosított a vak és gyengénlátó, a siket és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan-halmazottan fogyatékos személy számára.

Az épületekben belüli tájékozódást az információk érzékelhet vé és értelmezhet tételével kell biztosítani:

- siket személyek esetében az információ vizualizálásával,
- nagyothalló személyek esetében a hangingerek er sítésével,
- vak személyek esetében az információk hallhatóvá tételével,
- gyengén látó emberek esetében a látható információk er sítésével. .

A közvélemény-formálást szolgáló esélyegyenl ségi programok megvalósításában kiemelt szerepet kapnak a civil szervezetek.

Az önkormányzat támogat továbbá, - a jogsértésekkel szembeni fellépés lehet ségeire vonatkozó, - mindennem tájékoztatási lehet séget és saját eszközeivel (helyi média, önkormányzati hirdet tábla stb.) népszerűsíti is ket.

Az épületen belül a könnyebb tájékozódást és eligazodást segít piktogramokkal ellátott táblák készültek. A szimbólumok egyszerűek,

könnyen értelmezhetők, színesek, egységes elv szerint tervezettek. A megvilágítás káprázás- és tükrözésmentes, a felületek mattok.

A hallássérülteket segítő rendszer készült az ügyfélszolgálatnál.

Tekintve, hogy a fogyatékos személyek jelentős részének a közlekedés vagy az önálló tájékozódás komoly nehézségekkel jár, azt kell biztosítani, hogy az ügyintézővel kapcsolatos információk lehetőleg anélkül is elérhető legyenek, hogy személyesen kelljen felkeresni az okmányirodát. Biztosítani kell, hogy a fogyatékkal élők soron kívül bejuthassanak ügyeik intézéséhez.

A nyújtott szolgáltatásokról, az elérhető segélyekről az interneten keresztül is tájékozódni lehessen, amihez alapvető az intézmény honlapjának akadálymentessége, valamint, hogy a lehető legtöbb információt ténylegesen és folyamatosan frissítve szerepeltessék azon. .

Az ügyfelek használják az új körülmények adta lehetőségeket, igaz csak kevesen, inkább családtagokat küldenek ügyintézés céljából a Hivatalba. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű rokkant-nyugdíj, járadék illetve a segély. Ezek az ellátások azonban számukra csak igen szűkös megélhetést biztosítanak. A tartós egészségügyi problémával, valamint a fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

Jelenleg az önkormányzat sem tud munkalehetőséget biztosítani számukra, annak ellenére, hogy tudjuk, ez lenne az egyetlen esély arra, hogy munkájukon keresztül a társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat. Pozitívum viszont a jövőre nézve, hogy az Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a prevenció elvére, a fogyatékossgot okozó betegségek, balesetek megelőzésére, a nyugodt, biztonságos életteremtésére.

A megkérdezettek tudnak a polgármesteri hivatal akadálymentességéről és használják is azt. Elsősorban a gyermekkorral érkezett kismamák érzik ennek előnyeit, bár településünkön kerekesszékesekkel közlekedő is él.

Az esélyegyenlőség megteremtésénél nagyon fontos feladat figyelembe vennünk az idősek, az otthon lévő információshoz való hozzájutásának igényeit is. Erre tekintettel került kialakításra a település honlapja, melyen elérhetőek a hivatal által biztosított közszolgáltatások, megtalálhatóak a rendezvények időpontja, valamint az erről szóló összefoglaló információk is. Ezáltal a lakásukhoz kötött, idősek, vagy fogyatékkal élők, valamint a kisgyermekes családok tagjai sem érezhetik magukat kiszorítva a közösségtől.

Kevesen érzik fontosnak a középületek akadálymentesítését annak ellenére, hogy ez Uniós elvárás lett az elmúlt években. Valószínűleg azért, mert amíg valaki saját közvetlen környezetében nem tapasztalja meg ennek szükségét, nem is igazán érti, hogy miért lehet ez fontos.

A fenntartható fejlődés jegyében az infokommunikációs akadálymentesítés keretében a számítógépet nagyobb teljesítményre cseréltük.

Beszerezéseinknél a környezeti szempontokat alkalmazzuk.